

ADRODDIAD I'R CABINET

7 Mehefin, 2016

Aelod Cabinet: Cyngorydd John Wynn Jones

Pwnc: Prosiect Trin Gwastraff Gweddilliol Gogledd Cymru

Swyddog cyswllt: Gwyn Morris Jones, Pennaeth Priffyrdd a Bwrdeistrefol

Y penderfyniad a geisir

I gymeradwyo ariannu camau nesaf o'r Prosiect, gyda'r ffynhonnell ariannu berthnasol i'w gadarnhau wrth ystyried sefyllfa ariannol derfynol y Cyngor am 2015-16.

Cyflwyniad

Ers 2010 mae Cyngor Gwynedd, ynghyd â phedwar Cyngor arall sef Fflint, Ynys Môn, Conwy a Dinbych, yn rhan o bartneriaeth Prosiect Trin Gwastraff Gweddilliol Gogledd Cymru (PTGGGC) er mwyn caffael gwasanaeth trin gwastraff gweddilliol am gyfnod o 25+ mlynedd. Mae hyn ar gyfer ymdrin â gwastraff gweddilliol na ellir ei ailgylchu nai gompostio ac i bwrpas sicrhau ein bod yn cyrraedd targedau statudol firlenwi ac ailgylchu Llywodraeth Cymru i'r dyfodol. Mae'r Prosiect yn un o'r camau/datblygiadau sydd ei angen ar gyfer gwireddu Strategaeth Wastraff 2010-2025 y Cyngor.

Cyngor Sir y Fflint sy'n arwain y Prosiect a gefnogir gan Lywodraeth Cymru. Mae Cytundeb Rhyng-Awdurdod mewn lle sy'n golygu bod pob Sir yn y bartneriaeth wedi cytuno i gyfrannu at gostau rheoli a datblygu'r Prosiect.

Mewn cyrraedd y pwynt hwn yn natblygiad y Prosiect mae'r gost hyd yn hyn oddeutu £5 miliwn rhwng y pum awdurdod.

Rhesymau dros argymell y penderfyniad

Yn dilyn newidiadau i drefniadaeth gwaredu gwastraff drwy dirlenwi yn 2009, bu i Gyngor Gwynedd neilltuo swm o £1 miliwn mewn cronfa ddefnyddiwyd i ariannu datblygiad y Prosiect hwn. Erbyn hyn, dim ond £5k sydd yn weddill ar ôl setlo cyfraniad 2015-16.

O ganlyniad mae angen cymeradwyaeth y Cabinet i neilltuo arian ar gyfer cwrdd â chostau cyflawni'r camau nesaf mewn gwireddu'r Prosiect.

Mae'r buddsoddiad yn hanfodol ar gyfer cyflawni'r Strategaeth Wastraff ac mae gwireddu'r Prosiect yn gwbl angenrheidiol os am atal gwastraff gael ei waredu drwy dirlenwi, er mwyn cadw oddi fewn i dargedau statudol y lwfans tirlenwi, cyrraedd targedau statudol ailgylchu ac o ganlyniad, osgoi dirwyon a chostau uwch i'r dyfodol.

Ystyriaethau perthnasol

Cwmni Wheelabrator Technologies Inc (WTI) sydd erbyn hyn dan ystyriaeth i ddarparu'r dechnoleg a'r gwasanaeth i ymdrin â'r gwastraff gweddilliol drwy broses Ynni o Wastraff. Bydd y cyfleuster yn cael ei adeiladu ar dir yn y Parc Adfer, Glannau Dyfrdwy.

Y cam nesaf yn natblygiad y Prosiect yw cyrraedd a mynd i gytundeb gyda'r Cwmni a dod a'r broses caffael i derfyn, cam a adnabyddir fel y Terfyn Ariannol (Financial Close). Rhagwelir bydd hyn yn digwydd erbyn Gorffennaf, 2016. Yn ddilynol, bydd y Cwmni yn gyfrifol am adeiladu a chomisiynu'r ddarpariaeth (cyfnod o 2 flynedd) cyn gweithredu'r cyfleuster am gyfnod o 25 mlynedd (gyda'r opsiwn i'r bartneriaeth ei ymestyn am 5 mlynedd ychwanegol pe dymunir).

Rhagwelir bydd y Tîm sy'n rheoli'r Prosiect ar ran y Bartneriaeth yn lleihau i 2 neu 3 swyddog mewn nifer i weinyddu'r gytundeb yn ystod y cyfnod hwn. Bydd y swyddogion hyn yn cael eu hymgorffori oddi fewn i strwythur staff Cyngor Sir y Fflint, gan mai hwy sy'n arwain y Prosiect.

Cyn comisiynu'r ddarpariaeth ymhen dwy flynedd mae angen i'r siroedd ofalu bod gorsafoddd trosglwyddo mewn lle i hwyluso cludo gwastraff i'r cyfleuster e.e. mae angen gorsafoddd trosglwyddo ar siroedd Conwy a Dinbych. Mae'r costau ar gyfer hyn yn cael ei rannu'n gyfartal rhwng y pum awdurdod, gyda'r swm wedi ei gapio.

Camau nesaf ac amserlen

Dyma'r proffil ariannol ar gyfer y camau nesaf o'r Prosiect

Cam/Datblygiad	Blwyddyn			Sylwadau
	2015/16	2016/17	2017/18	
Gorsafoedd Trosglwyddo	-	-	£500k*	*uchafswm, gall fod yn llai
Cost Rheoli'r Cytundeb	-	£26k	£46*1	*1 parhaol am 25+ mlynedd
Cost Gwaith Comisiynu	£17k*2	£42k	-	*2 o'r gronfa bresennol
Cyfanswm	£17k	£65k	£546k	

O ganlyniad, bydd yn rhaid rhoddi sylw i oblygiadau ariannu'r uchod wrth ystyried sefyllfa ariannol derfynol y Cyngor am y flwyddyn 2015/16 ac i'r dyfodol.

I grynhoi, bydd angen hyd at £565k ar sail unwaith ac am byth dros y cyfnod 2016-17 a 2017-18 ac hefyd £46k ar sail parhaol o 2017-18 ymlaen.

Barn y swyddogion statudol

Y Prif Weithredwr:

Mae hwn yn brosiect sylweddol iawn sydd yn gofyn am adnoddau sylweddol. Fodd bynnag, mae'n amlwg hefyd ei fod yn allweddol yn awr i sicrhau cynnydd wrth i'r cynghorau leihau'r swmp o wastraff sydd yn mynd i'w dirlenwi. Rwy'n cymeradwyo'r argymhelliad.

Y Swyddog Monitro:

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i gytundeb partneriaeth i sefydlu'r ddarpariaeth ar y cyd gyda'r 4 awdurdod arall. Mae'r cais am adnoddau ychwanegol yn adlewyrchu gofynion sydd wedi datblygu wrth i'r trafodaethau fynd ymlaen. Gan fod y broses caffael bellach yn tynnu tua'r terfyn mae angen symud i gwblhau a gwireddu'r ymrwymadau rhwng y partneriaid gan gynnwys cwblhau'r trefniadau partneriaethu ar gyfer cyfnod y gytundeb adeiladu a darparu. Mewn cyd-destun masnachol felly mae'r angen am adnoddau ychwanegol yn ynghlwm â chynnal y momentwm i sicrhau cytundeb. Mae hyn ar gefn proses gaffael gymhleth a hirfaith fydd yn sicrhau darpariaeth tymor hir ar gyfer gwastraff gweddilliol.

Felly yn ymarferol mae'r dewisiadau sydd o amgylch y penderfyniad yma yn ymarferol gyfyng. Disgwylir y bydd drafft diweddaraf o'r gytundeb rhwng awdurdod i fod i law cyn dyddiad y cyfarfod a gellir rhoi arweiniad ac eglurhad pellach yn y cyfarfod pe cyfyd angen.

Y Pennaeth Cyllid:

Fel nodir uchod yn yr adroddiad, o dan "Camau nesaf ac amserlen", mae rhaid i'r Cyngor gyfrannu £565k ar sail un-tro, dros y cyfnod 2016/17 - 2017/18 i gwblhau'r rhan yma o'r prosiect. Yn ychwanegol, bydd cost barhaol o £46k y flwyddyn o 2017/18 ymlaen, sef cyfraniad Cyngor Gwynedd tuag at y gost o reoli'r gontract.

Gan fod pwysau ariannol sylweddol yn wynebu'r Cyngor yn 2016/17, mae'r adroddiad ar sefyllfa alldro refeniw 2015/16 i'r cyfarfod yma o'r Cabinet, yn cynnwys argymhelliad yn clustnodi adnoddau digonol ar gyfer gofynion 2016/17 am y tro, gyda'r gweddill ar gyfer 2017/18 i'w adnabod yn ystod y cylch cyllidebu arferol.
